21

INTRO®

ČÍSLO

Dřevěný dům pro dřevaře, Brumov-Bylnice

Rozhovor s Reiulfem Ramstadem

O co přišly Boskovice

DŘEVO

ČERVENEC 2023

Autor MANUELLE GAUTRAND ARCHITECTURE

Bytový dům Edison Lite

Edison Lite je jeden z úspěšných projektů pařížské soutěže na nové městské domy s názvem Réinventer Paris (Znovuobjevení Paříže). Dům nabízí nejen byty, na jejichž podobě se podíleli i sami budoucí obyvatelé, ale také dvacet procent sdílených obytných prostor a na fasádě 290 osázených květináčů.

Připravila Tereza Šváchová — Foto Luc Boegly

Projektů, které mají „znovuobjevit" Paříž, bylo celkem dvaadvacet. Autoři domu Edison Lite, architekti z francouzského ateliéru Manuelle Gautrand Architecture, založili svůj návrh na třech hlavních principech: vytvořit bytové jednotky na míru budoucím nájemcům a vymezit jednak minimálně dvacet procent podlahové plochy pro sdílené komunitní prostory a jednak dostatečný prostor pro bujnou zeleň. Ta má pokrývat nejen pobytové střechy, ale i všechny fasády. Mezi 290 květináčů a 150 metrů čtverečních střešních zahrad bylo rozděleno více než 75 metrů krychlových půdy.

Edison Lite stojí na úzkém pozemku obklopeném vysokými budovami. Květináče na fasádě nemají tvořit pouze příjemné prostředí, ale mají fungovat i jako jakýsi živý paraván chránící soukromí obyvatel. Na jednu bytovou jednotku připadá průměrně čtrnáct květináčů. A to dohromady se střešními terasami představuje asi deset metrů čtverečních půdy na jeden byt. Květináče přiléhající ke společným prostorám byly osázeny 310 mučenkami, do soukromých květináčů bylo zasazeno 4 320 cibulovin a 1 418 kusů rdesna a biky.

Všechny rostliny byly pěstovány již v průběhu stavby, aby byly při nastěhování nových obyvatel dostatečně vzrostlé. Vzniklo tak zavedené přírodní prostředí, za které budou zodpovídat samotní nájemci. Architekti jim svým návrhem předepsali téměř permakulturní způsob života: budou si moci částečně pěstovat vlastní plodiny a učit se radosti z pozorování jejich růstu. Tento proces by měl být prostředkem k budování společného úsilí, které povede k omezování vlivu globálních dodavatelských řetězců a k návratu pěstování plodin co nejblíže domovu.

Pro architekty byl při navrhování zásadní také výběr stavebního materiálu. Proto se rozhodli řídit se zásadou: správný materiál na správném místě. Výsledkem je stavba z optimalizované kombinace betonu, dřeva a kovu.

Celý dům dohromady zahrnuje jedenadvacet bytových jednotek, z nichž třináct bylo uvedeno na otevřený trh, u šesti byl zaveden regulovaný nájem a dvě byly určeny pro kategorii sociálního bydlení. V parteru domu se nacházejí dva komerčně pronajímané prostory, v současné době to jsou konkrétně jesle a fyzioterapeutická ordinace. •

DU 13

SITUACE

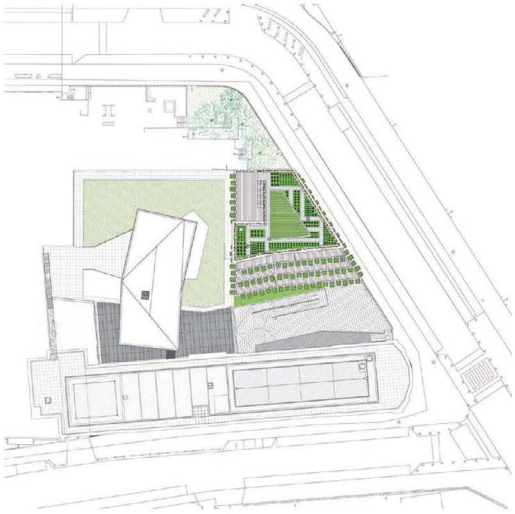

AXONOMETRIE

1 sdílené pěstování
2 soukromé květináče
3 sdílené rostliny

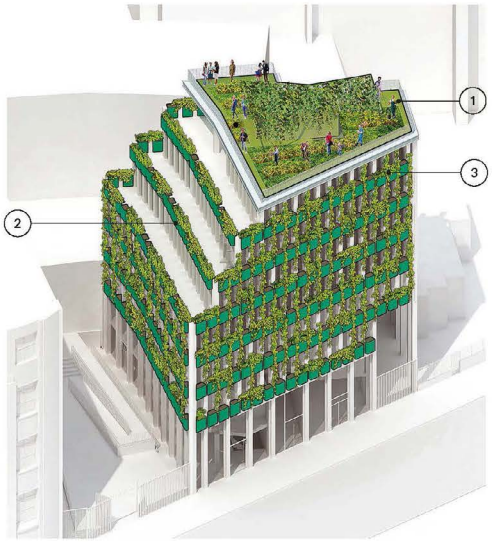

POHLED NA FASÁDU

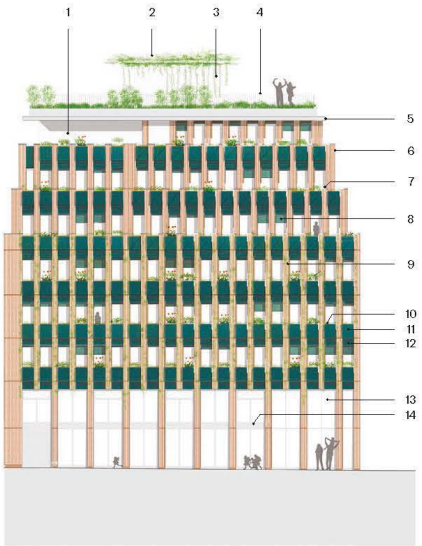

PŮDORYS TYPICKÉHO PODLAŽÍ

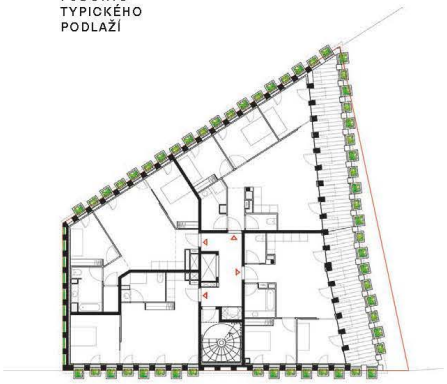

1 minerální omítka
2 pergola s fixním kotvením lanek pro popínavou zeleň
3 zelená fasáda zakrývající technologie
4 zábradlí z galvanizovaného kovu
5 pohledový beton opatřený voděodolným lakem
6 dřevěný obklad z borovice s přiznaným kotvením
7 kovové oplechování
8 stínění proti slunci zelené barvy
9 dřevěné meziokenní sloupky
10 oranžové orámování květináčů
11 velké květináče smaragdově zelené metalické barvy
12 nadpraží v barvě květináčů
13 zavěšená prosklená fasáda
14 oplechování stropní desky

Odpovídá

Manuell Gautrand

Jakým způsobem se uživatelé podíleli na návrhu svých bytů?
Ihned poté, co jsme soutěž vyhráli, jsme začali pracovat na výběru budoucích obyvatel. Přihlášek se nám sešlo opravdu hodně. Jakmile jsme tento proces ukončili, nejdříve jsme s nimi řešili orientaci jejich budoucího bytu vůči světovým stranám a následně jsme došli až k zařizování konkrétní bytové jednotky.

Uživatele tvoří široké spektrum lidí, kteří se nacházejí v různých životních situacích a etapách rodinného života. Usilovali jsme tedy o to, aby rodiny na jednom patře měly alespoň nějaké zájmy společné a v těch ostatních aby se dobře doplňovaly. Snažili jsme se až alchymisticky namíchat takový koktejl, který po nějakém čase vytvoří solidní společenství.

›
AXONOMETRIE

1 městské zemědělství
2 sdílená venkovní kuchyň
3 jesle
4 centrum fyzioterapie
5 sdílené workshopy

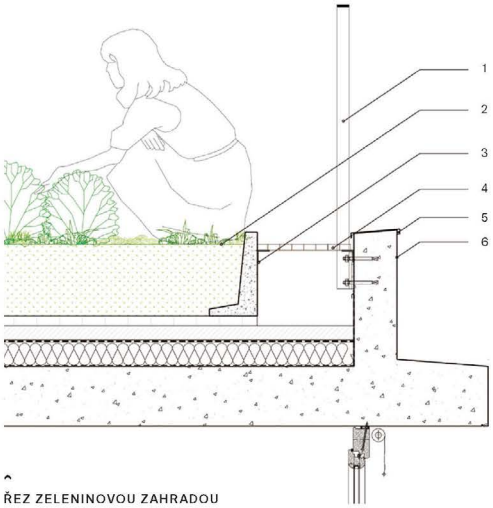

‹
ŘEZ ZELENINOVOU ZAHRADOU

1 kovové zábradlí
2 odizolovaná vrstva zeminy tl. 380 mm
3 betonový patník
4 chodníček – dlaždice 50 × 50 × 4 mm
5 oplechování atiky
6 surový beton opatřený ochranným nátěrem

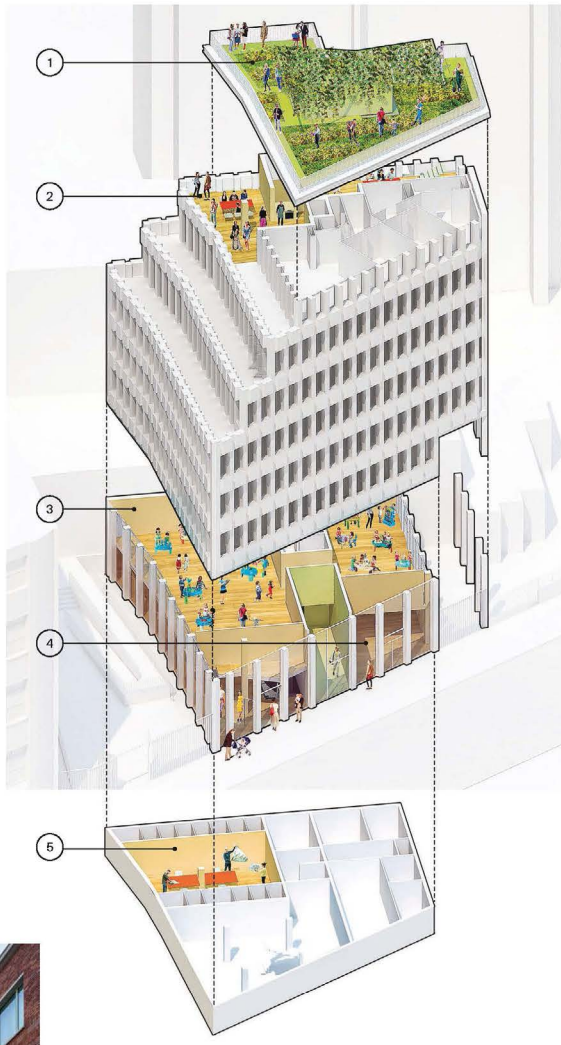

Podle čeho jste vybírali rostliny, kterými jsou osázeny květináče na fasádě?
Vybírali jsme je na základě čtyř podmínek: aby byly odolné, nenáročné na zálivku, aby se dobře přizpůsobily klimatu v této oblasti a v létě dokázaly z velké části zakrýt fasádu. Naším cílem bylo vytvořit kontinuum mezi obyvateli a přírodou: žádné okno není holé, každé je vybaveno květináčem, jenž rámuje výhled.

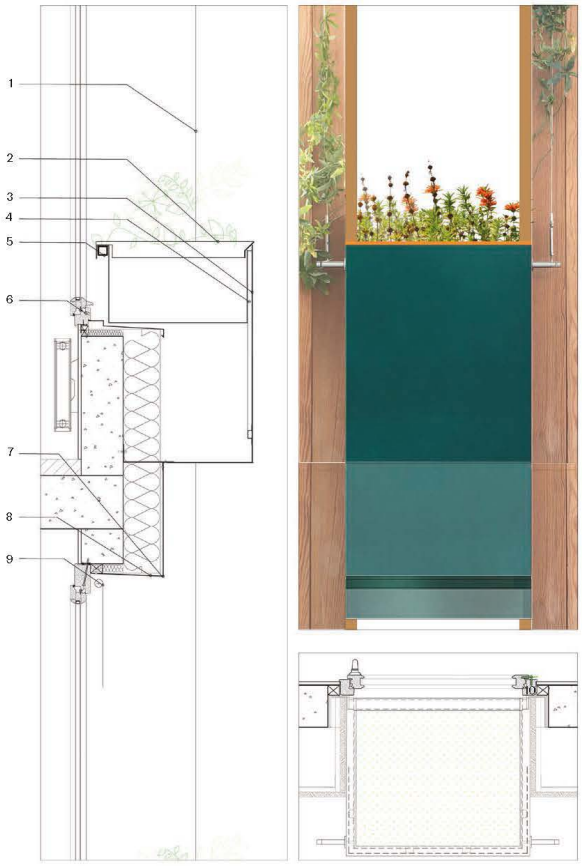

Byty se stávají součástí většího souboru, který integruje obyvatele do krajiny tvořené fasádou i střechou.

Jak probíhá údržba zeleně na fasádě a kdo je za ni zodpovědný?
Každý květináč je vybaven automatickým zavlažovacím systémem, který zaručuje základní úroveň vláhy po celý rok a je hrazen z prostředků na správu budovy. Vše je tedy navrženo tak, aby obyvatelé žili s okolní přírodou v symbióze a tvořili přirozené životní kontinuum. V rámci projektu Edison Lite jsme se pokusili nabídnout jakýsi „permakulturní" způsob života propojující přírodu a člověka, kde příroda existuje dříve, než se do ní nastěhují lidé. Tím příroda získává pozici prvotního a původního obyvatele stávajícího ekosystému, v němž musí člověk jakožto druhý příchozí s pokorou a respektem teprve zaujmout své místo.

Říkáte, že dům je postaven z optimalizované kombinace betonu, dřeva a kovu. Jak by se jeho nosná konstrukce dala popsat konkrétněji?
Konstrukční princip projektu je založen na kombinaci materiálů s cílem umístit ten správný materiál na to správné místo. Budova je uspořádána kolem betonového jádra – schodiště, šachta výtah a podesta – a řady betonových sloupků na fasádě, díky kterým nemusejí být mezi podlahovými a stropními deskami žádné další mezilehlé konstrukční prvky.

Jaký podíl dřeva obsahuje konstrukce stavby?
Zhruba třiapadesát procent. •

^
DETAIL ZAVĚŠENÉHO KVĚTNÍKU

1 dřevěný obklad fasády
2 oranžové orámování květináčů
3 smaragdově zelené květináče
4 kotvení
5 kovové zábradlí
6 dřevěný sloupek
7 otvory pro odvod vody
8 kovový profil lakovaný smaragdově zelenou metalickou barvou
9 stínění proti slunci zelené barvy

Bytový dům Edison Lite

Místo: Paříž, Francie
Autor: Manuelle Gautrand Architecture
Krajinářská architektura:
Bureau Bas Smets
Statika: S2T
Hlavní dodavatel: GTM Bâtiment
Hydroizolace střechy: Ketanche
Dodavatel květináčů: Tracer
Zavěšená fasáda: Ysofa
Soutěž: 2015
Projekt: 2016–2017
Realizace: 2020
Užitná plocha: 2 067 m²
Foto: Luc Boegly
www.manuelle-gautrand.com

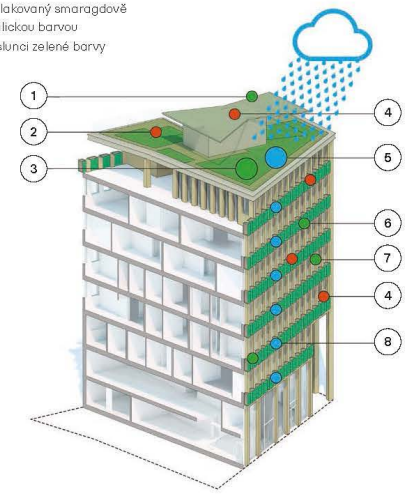

‹
SCHÉMA • VODA, • FLORA, • FAUNA

1 pergola s popínavými rostlinami
2 nory
3 městské zemědělství
4 hnízda
5 retence vody v zeleninové zahradě
6 osázené květináče
7 mučenky
8 retence vody ve velkých květináčích